

Voorwoord

De Stichting Oude Hollandse Kerken is opgericht in 1975 en richt zich sinds haar oprichting op de instandhouding van monumentale kerkgebouwen in Holland en sinds de overdracht van haar kerk in Delfshaven met name op die in de provincie Noord-Holland. Het kerkenbezit van de stichting is tot stand gekomen, doordat lokale kerkgemeenschappen er voor gekozen hebben hun kerk over te dragen aan de stichting. Met de vergrijzing en leegloop van geloofsgemeenschappen wordt de last van de zorg voor het monumentaal erfgoed vaak te groot en wordt door lokale kerkgenootschappen gezocht naar een oplossing om enerzijds zich te verlossen van de onderhoudsproblematiek van de kerk, maar anderzijds de kerk toch een middelpunt te laten blijven van de dorps- of stadsgemeenschap. Immers de stichting vervult wel de beheerstaak voor het vastgoed, maar biedt juist de plaatselijke gemeenschap de kans de kerk op velerlei wijze in te zetten voor het sociaal culturele gebeuren ter plaatse. Gezamenlijk, stichting en plaatselijk verantwoordelijken, wordt getracht de kerk te exploiteren en te onderhouden met als doelstelling het monumentale kerkgebouw als lokaal multifunctioneel centrum door te kunnen geven aan volgende generaties. Het moge duidelijk zijn dat deze opdracht een groot beroep doet op de inzet van vrijwilligers, die zich betrokken voelen bij het monument. Zonder hun plaatselijke inzet om de kerk binnen hun gemeenschap te exploiteren, zou de bij oprichting van de stichting gekozen formule tot het in stand houden van de monumentale kerkgebouwen onmogelijk zijn. En tot die plaatselijke inzet mogen zeker ook de inspanningen gerekend worden die lokale vriendenstichtingen verrichten om extra gelden voor hun historisch kerkgebouw bijeen te sprokkelen. Het bestuur is daarom deze grote groep vrijwilligers veel dank verschuldigd en kan stellen dat haar energie voor het uitvoeren van haar beheerstaak gevoed wordt door juist de betrokkenheid van de plaatselijke commissies.

Een blik op het jaar 2021

Zoals iedere beschouwing over het jaar 2021 start ook deze met het woord *corona*. Voor onze kerken heeft de overval van het coronavirus een bijzonder jaar tot gevolg gehad, niet veel anders dan dat een ieder dit privé heeft ervaren. Tenslotte zijn onze kerken een soort huiskamer van de gemeenschap en als die huiskamer plots niet meer als veilig wordt beschouwd, betekent dit dat de vele gemeenschappelijke activiteiten die onder het dak van de kerk normaal plaatsvinden geen doorgang kunnen vinden. Voor veel plaatselijke commissies is de programmering in het water gevallen en heeft men met veel improvisatie toch nog getracht de kerk te laten gebruiken.

Alle beperkingen, die van kracht waren, hebben er ook voor gezorgd dat we weer geen donateursdag konden organiseren, al heeft het bestuur wel getracht de donateurs door middel van onze nieuwsbrieven op de hoogte te houden van het reilen en zeilen van de stichting.

Het bestuur, dat nu niet meer beschikt over een eigen kantoorfaciliteit, heeft het oude gebruik weer opgepakt om afwisselend in één van onze kerken te vergaderen. Dit levert in de praktijk een win-win situatie op, het bestuur leert beter de problematiek in de kerken kennen en de plaatselijke commissies hebben de mogelijkheid om hun problemen en wensen direct over tafel te brengen.

Grootste en meest verrassende gebeurtenis dit jaar was de verwerving van weer een kerk door de stichting. De prachtige authentieke Stolperkerk te Volendam kon in goed overleg tussen kerkelijke gemeente en de stichting aan onze collectie worden toegevoegd. Een geheel houten kerk en daarmee een buitenbeentje in ons bezit. Met deze overdracht komt het kerkenbezit van de stichting er als volgt uit te zien:

kerk	plaats	monumentnummer	Jaar van verwerving
De Beetserkerk	Beets	40325/40326	1982
De Wijcker Swaen	Beverwijk	9452	1996
De Willibrorduskerk	Haringhuizen	8674	1988
De Jisperkerk	Jisp	22943	2006
De kerk Kwadijk	Kwadijk	40328	1982
De Grote Kerk	Oosthuizen	40332	1982
De Dorpskerk	Oudendijk	38771	1982
De Stolphoevekerk	Volendam	14449	2021

Blik op de toekomst

Ook in 2021 zijn weer vorderingen gemaakt in het traject dat tenslotte moet leiden tot een fusie met Stadsherstel Amsterdam. Op secretariael vlak wordt onze donateursadministratie nu door Stadsherstel verzorgd en de uitgave van ons bulletin verzorgen we in samenwerking met hen. Op bestuurlijk niveau wordt verder met elkaar besproken hoe we de fusie voor beide partijen zo gladjes mogelijk kunnen laten verlopen, waarbij de zorg voor onze vrijwilligers en donateurs bij ons voorop staan. Dat Stadsherstel op een professionele wijze met het behoud van monumenten omgaat staat vast, maar juist de bijzondere rol van onze plaatselijke commissies en steunfondsen is een omstandigheid die een heldere aanpak vraagt. Van de andere kant zijn natuurlijk voor Stadsherstel onze exploitatieresultaten vanzelfsprekend een nauwkeurig af te wegen factor. Vooralsnog is onze blik gericht op een samengaan eind 2022, begin 2023. Een bijzondere stap is ondertussen aan de zijde van Stadsherstel gemaakt. Daar is naast de bestaande NV Stadsherstel nu ook een Stichting Stadsherstel opgezet, waarmee in de toekomst een samengaan van twee stichtingen kan worden gerealiseerd en waar nu al een aantal kerken zijn ondergebracht.

Het onderhoud van onze kerken

Dit jaar is bij diverse kerken weer klein onderhoud uitgevoerd, bij de kerk in Kwadijk is het binnen- en buitenschilderwerk aangepakt en bij twee kerken zijn stappen gezet tot grotere onderhoudswerken. Zo is bij Jisp onderzoek gedaan naar de funderingsconstructie nadat op diverse plaatsen staande scheuren in het metselwerk werden vastgesteld. Op basis van dit onderzoek is door de constructeur een plaatselijk herstel geadviseerd, dus zonder een complete nieuwe funderingsaanpak. Bij de kerk in Oudendijk is een omgevingsvergunning aangevraagd voor het vernieuwen van de leidekking van het koor. In Oosthuizen is de voor kenners beroemde zonnewijzer in restauratie gegeven. Naar verwachting zal deze medio 2022 weer aan de gevel worden teruggelaten. Met dank aan de weer duidelijk uitgewerkte opnames van de Monumentenwacht Noord Holland is het inplannen van noodzakelijke onderhoudswerken, die meestentijds door Pronk Bouw B.V. uit Warmenhuizen worden uitgevoerd, voor het bestuur een eenvoudige zaak. Bij die controles werden ook op diverse plaatsen weer aantastingen van houtknagers vastgesteld. Voor de bestrijding van deze knagers is de firma Van Lierop ingeschakeld. Tenslotte werd in Haringhuizen de restauratie van het orgel door de firma Flentrop afgerond en kon onze penningmeester Jan Bezemer als eerste weer zijn muzikale kwaliteiten laten horen op dit instrument.

De donateurs

Zoals al eerder aangegeven konden wij ook dit jaar weer geen donateursdag organiseren. Toch blijven zij ons gelukkig trouw en zullen ongetwijfeld verheugd zijn met de verwerving van de Stolphoevekerk te Volendam. Wij zullen die kerk graag in 2022 aan onze donateurs laten zien. Wel hebben we door middel van onze eenvoudige nieuwsbrieven onze donateurs op de hoogte kunnen houden van de ontwikkelingen, waarbij zoals eerder aangegeven ook Stadsherstel haar nieuws inbrengt. Mede dankzij de bijdragen van de donateurs zijn wij in staat onze werkzaamheden voort te zetten, waarbij we ook kunnen constateren dat sommigen daarbij gebruik maken van de fiscale faciliteit om extra aftrek te realiseren dankzij het vastleggen van een vaste bijdrage gedurende vijf jaar aan onze stichting, die een culturele ANBI is. Bijzonder is nog te vermelden dat de stichting in 2021 ook een erfenis van mevrouw Lange mocht ontvangen, waarmee een apart steunfonds kon worden opgezet.

Bestuurlijke zaken

Het bestuur heeft in 2021 zes keer vergaderd, soms door middel van het internet, soms in één van onze kerken. Een aantal keren is onderling en met Stadsherstel overlegd over het proces dat moet leiden tot de fusie. Tevens heeft het bestuur éénmalig volledig overleg gevoerd met de plaatselijke commissie en de vriendenstichting van de kerk te Beets. Onze oud secretaris Peter Heisterkamp, die nog optrad als adviseur, heeft dit jaar definitief afscheid genomen. Wij zijn hem veel dank verschuldigd voor de wijze waarop hij jarenlang het secretariaat heeft gevoerd, maar vooral voor de wijze waarop hij ons archief en administratie op orde heeft gebracht.

Belangrijkste gebeurtenis is echter wel het aantreden van een nieuw voorzitter bij de stichting. Het bestuur is verheugd mevrouw Tineke de Schepper in haar midden op te nemen, juist op een moment dat sturing in het traject van de fusie een duidelijke leiding vraagt, maar ook iemand die richting plaatselijke commissies vertrouwen kan bieden in de behandeling van hun positie in de transitie.

Bestuurlijke samenstelling per 31 december 2021:

Naam	Functie	Bestuurslid sinds
Tineke de Schepper	Voorzitter	2020
Jaap Hulscher	Secretaris	2009
Jan Bezemer	Penningmeester	2018
Laurens Vis	Bestuurslid	2016
Cees Hooyshuur	Bestuurslid	2019
Rutger Jan Bredewold	Bestuurslid, namens de PC's	2016

Tot slot

Ook dit jaar bedankt het bestuur allen die in 2021 een bijdrage hebben geleverd aan het behoud en de exploitatie van onze kerken, waardoor de stichting haar statutaire taken kan blijven vervullen.

De secretaris J.A. Hulscher

(schriftelijk vastgesteld door het bestuur op 24 juni 2022)